

ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม
เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตนของนักเรียนวัยรุ่น

ไอลิ่ง เฟงจินดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2554

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ โอลัง เฟ่งจินดา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.ประชา อินัง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจติมวงศ์ วัฒนสุนทร)

.....กรรมการ

(ดร.ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์)

.....กรรมการ

(ดร.ประชา อินัง)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เวชฤทธิ์ อังกนะภัทรขจร)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกสิกร)

วันที่.....๖.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ประชา อินัง กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน ที่ให้ความกรุณามอบรายงานการวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิตแบบพหุมิติ ด้านการมีภูมิคุ้มกันตน และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. คุณเดือน พันธุมนาวิน และ รองศาสตราจารย์ ดร.งามดา วณิชทานนท์ ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือวัดจิตเอกภาคด้านภูมิคุ้มกันตนในนักเรียน

ขอขอบพระคุณ ดร.เพ็ญภา กุลนภาตล ดร.คลดาว ปุณณานนท์ และ ดร.กรรณิกา คำดี ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข และ อาจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือและสละเวลาอันมีค่าอย่างน่าประทับใจ ตลอดจน คณะอาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้ เป็นขวัญและกำลังใจ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ประสานประโยชน์

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเนินทรายวิทยาคม และผู้อำนวยการ โรงเรียน ศิริเวสร์ดนเพียรอุปถัมภ์และคณะครูที่ได้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคน ที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ เพื่อนร่วมรุ่น สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจ พร้อมทั้งให้การช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

สุดท้าย ขอขอบพระคุณ ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้มีส่วนสนับสนุนการศึกษามาตั้งแต่ต้น จนถึงปัจจุบันและครอบครัวซึ่งอยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จ

ไอลิ่ง เฟ่งจินดา

50927093: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: ภูมิคุ้มกันตน/ วัยรุ่น/ การให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม/
การให้คำปรึกษากลุ่ม

โอลัง เฟ่งจินดา: ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และ
พฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตนของนักเรียนวัยรุ่น (THE EFFECTS OF RATIONAL
EMOTIVE BEHAVIOR THERAPY IN GROUP COUNSELING ON PSYCHOLOGICAL
IMMUNITY OF ADOLESCENT STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์:
ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์, Ed.D., ประชา อินัง, Ph.D. 215 หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลา
ของการทดลอง ต่อภูมิคุ้มกันตนของนักเรียนวัยรุ่น เพื่อเปรียบเทียบระดับภูมิคุ้มกันตนของนักเรียน
วัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุม
ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล และเพื่อเปรียบเทียบระดับภูมิคุ้มกัน
ตนภายในกลุ่มของนักเรียนวัยรุ่น ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ปีการศึกษา 2553
โรงเรียนเนินทรายวิทยาคม ที่มีคะแนนภูมิคุ้มกันตนอยู่ในกลุ่มต่ำ จำนวน 16 คน ใช้การสุ่มตัวอย่าง
เข้ากลุ่ม (Random Assignment) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้
ประกอบด้วย แบบวัดภูมิคุ้มกันตน และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล
อารมณ์และพฤติกรรม การเก็บข้อมูลดำเนินการตั้งแต่เริ่มวัดผลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลัง
การทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ ความแปรปรวน
แบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่มและทดสอบความแตกต่าง
เป็นรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัยพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล
อารมณ์และพฤติกรรม มีคะแนนเฉลี่ยภูมิคุ้มกันตนในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล
สูงกว่าระยะก่อนการทดลองและสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ส่วนคะแนนเฉลี่ยภูมิคุ้มกันตนของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา
เหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

50927093: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORD: PSYCHOLOGICAL IMMUNITY/ ADOLESCENCE/ RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR/ GROUP COUNSELING

OLANG PHENGCHINDA: THE EFFECTS OF RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR THERAPY IN GROUP COUNSELING ON PSYCHOLOGICAL IMMUNITY OF ADOLESCENT STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: SASINAN SIRITHADAKUNLAPHAT, Ed.D., PRACHA INANG, Ph.D. 215 P. 2011.

The purposes of this research were; to study the interaction between the method of psychological immunity and the duration of experiment, to compare the level on psychological immunity of adolescent students from the pretest, the posttest, and the follow-up phases, and to compare the level on psychological immunity within group in the pretest, the posttest, and the follow-up phases. The sample used in this study consisted of sixteen students in Mathayomsuksa 4-6 at Noensai Wittayakom School in the academic year of 2010 who were identified of having lower psychological immunity. The sample was randomly assigned to the experimental group and the control group; each group comprised of eight students. The data collection procedure was divided into three phases: the pretest, the posttest, and the follow-up. The instruments were the psychological immunity scale and the rational emotive behavior theory group counseling program. The data were analyzed by repeated measure analysis of variance: one between-subjects variable and one within-subjects variable followed by paired-different test by Newman-Keuls procedure.

The results of the study indicated that there was statistically significant interaction at .05 level between the method applied and the duration of experiment. The adolescent students in the experimental group had higher psychological immunity in the posttest and the follow-up phases than the pretest phase and significant higher than the control group with statistic significance at .05 level. There was no statistically difference between the posttest and the follow-up phases of the experimental group.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภูมิคุ้มกันตน.....	10
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	11
ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ.....	12
ภูมิคุ้มกันตนและการสร้างภูมิคุ้มกันตน.....	15
องค์ประกอบของภูมิคุ้มกันตน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิคุ้มกันตน.....	33
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น.....	43
ความหมายของวัยรุ่น.....	43
การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น.....	44
พัฒนาการของวัยรุ่น.....	46
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การให้คำปรึกษากลุ่ม.....	48
การให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม.....	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และ พฤติกรรม.....	66
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	71
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	71
การดำเนินการทดลอง.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
สมมติฐานของการวิจัย.....	91
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก.....	114
ภาคผนวก ก.....	115
ภาคผนวก ข.....	125
ภาคผนวก ค.....	200
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	215

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แผนผังแบบวัฏภูมิคุ้มกันตนในนักเรียน.....	72
2 เกณฑ์การแบ่งระดับภูมิคุ้มกันตน.....	73
3 แบบแผนการทดลอง.....	75
4 คะแนนเฉลี่ยภูมิคุ้มกันตน ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล ของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และ พฤติกรรม กับกลุ่มควบคุม.....	79
5 คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภูมิคุ้มกันตนจำแนกเป็นรายด้านของ นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุม.....	82
6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนภูมิคุ้มกันตน ระหว่างวิธีการทดลองกับ ระยะเวลาของการทดลอง.....	83
7 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลองของนักเรียนวัยรุ่น ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมและ กลุ่มควบคุม.....	85
8 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลองของนักเรียนวัยรุ่น ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และ กลุ่มควบคุม.....	86
9 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมและกลุ่มควบคุม.....	86
10 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของการทดลองของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการให้ คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม.....	86
11 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาการทดลองในนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม.....	87
12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภูมิคุ้มกันตนเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษา กลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมด้วยวิธีการทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method)	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภูมิคุ้มกันตนเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลองระยะ หลังการทดลองและระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการทดสอบ แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method)	90
---	----

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	9
2 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	12
3 ทฤษฎีต้นไม้วิจัยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจของ พฤติกรรมทางจริยธรรม.....	13
4 ปริมาณการพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมตามอายุของบุคคล.....	15
5 การฝึกให้การสนับสนุนและการฝึกสร้างภูมิคุ้มกัน.....	18
6 ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบเอบีซีดีอีเอฟ (ABCDE)	58
7 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภูมิคุ้มกันคณของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษา กลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	80
8 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภูมิคุ้มกันคณของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษา กลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม.....	81
9 กราฟเส้นแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง.....	84